

Schemat Planu Zarządzania Danymi Badawczymi

(przygotowany według zaleceń NCN)

Identyfikacja projektu badań

1. Jaki jest tytuł projektu?
2. Kto jest autorem projektu/planu?
3. Jaka jest afiliacja?
4. Jaka jest data utworzenia/modyfikacji planu?
5. Streszczenie projektu
6. Kto ma prawa autorskie do planu zarządzania danymi?

Pole		Pytania pomocnicze do rozważenia
1. Opis danych oraz pozyskiwanie lub ponowne wykorzystanie dostępnych danych	Sposób pozyskiwania i opracowania nowych danych i/lub ponownego wykorzystania dostępnych danych	Warto rozważyć następujące kwestie: <ul style="list-style-type: none"> • Jakie standardy, metody i oprogramowanie posłużą do pozyskiwania lub wytwarzania nowych danych? • Jakie dane już istniejące (własne lub będące w posiadaniu strony trzeciej) zostaną ponownie wykorzystane? • W jaki sposób zostanie udokumentowane pochodzenie danych? • Jak będzie wyglądać organizacja plików i zarządzanie różnymi wersjami? • Czy konieczna będzie digitalizacja danych analogowych lub wydanych w formie papierowej?
	Pozyskiwane lub opracowane dane (rodzaj, format, ilość)	Warto rozważyć następujące kwestie: <ul style="list-style-type: none"> • Jaki rodzaj, format i objętość danych planują Państwo pozyskać, wytworzyć lub ponownie wykorzystać?

<p>2. Dokumentacja i jakość danych</p>	<p>Metadane i dokumenty (np. metodologia lub pozyskanie danych oraz sposób porządkowania danych)</p>	<p>Warto rozważyć następujące kwestie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jakie informacje należy uzupełnić, aby potencjalni użytkownicy (komputery lub ludzie) byli w stanie w przyszłości odczytać i zinterpretować zebrane dane? • Czy możliwe jest ich komputerowe odczytanie? • W jaki sposób powstanie odpowiednia dokumentacja? • Jakie standardy środowiskowe (jeżeli w ogóle) posłużą do objaśnienia (meta)danych? • Jakie międzynarodowe standardy lub schematy (tj. Dublin Core, DDI) posłużą do organizacji metadanych?
	<p>Stosowane środki kontroli jakości danych</p>	<p>Warto rozważyć następujące kwestie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W jaki sposób metody pozyskiwania, analizy i przetwarzania danych mogą wpływać na ich jakość? • W jaki sposób można wyeliminować błędy pomiarowe i problem stronniczości? • W jaki sposób zminimalizować ryzyko dotyczące poprawności danych?
<p>3. Przechowywanie i tworzenie kopii zapasowych</p>	<p>Przechowywanie i tworzenie kopii zapasowych danych i metadanych podczas badań</p>	<p>Warto rozważyć następujące kwestie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaką dysponują Państwo pojemnością pamięci i gdzie będą przechowywane dane? • Jak wyglądają procedury tworzenia kopii zapasowych? • Czy potrzebne będą specjalne metody przenoszenia danych z urządzeń mobilnych, stanowisk terenowych lub sprzętu domowego na główny serwer w miejscu pracy?
	<p>Sposób zapewnienia bezpieczeństwa danych oraz ochrony danych wrażliwych podczas badań</p>	<p>Warto rozważyć następujące kwestie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W jaki sposób można będzie odzyskać dane utracone w wyniku incydentu? • Kto uzyska dostęp do danych w czasie trwania projektu i jak wyglądać będzie kontrola dostępu do danych, zwłaszcza

		w przypadku współpracy między kilkoma partnerami?
4. Wymogi prawne, kodeks postępowania	Sposób zapewnienia zgodności z przepisami dotyczącymi danych osobowych i bezpieczeństwa danych w przypadku przetwarzania danych osobowych	Warto rozważyć następujące kwestie: <ul style="list-style-type: none"> • Czy w procesie pozyskiwania danych niezbędna będzie ich anonimizacja? • Czy należy usunąć informacje umożliwiające identyfikację osób lub zataić tożsamość uczestników (np. za pomocą pseudoanimacji) przed udostępnieniem danych?
	Sposób zarządzania innymi kwestiami prawnymi, np. prawami własności intelektualnej lub własnością. Obowiązujące przepisy	Warto rozważyć następujące kwestie: <ul style="list-style-type: none"> • Kto będzie właścicielem danych? • Jakie zostaną zastosowane licencje? • Czy przed udostępnieniem danych konieczne będzie uzyskanie odpowiedniego zezwolenia w zakresie praw autorskich?
5. Udostępnienie i długotrwałe przechowywanie danych	Sposób i termin udostępnienie danych. Ewentualne ograniczenia w udostępnianiu danych lub przyczyny embarga	Warto rozważyć następujące kwestie: <ul style="list-style-type: none"> • W jaki sposób o Państwa danych dowiedzą się potencjalni użytkownicy? • Jak długo będą one przechowywane? • Czy istnieją jakieś ograniczenia i przeszkody uniemożliwiające ich pełne lub częściowe udostępnienie?
	Sposób wyboru danych przeznaczonych do przechowywania oraz miejsce długotrwałego przechowywania danych (np. repozytorium lub archiwum danych)	Warto rozważyć następujące kwestie: <ul style="list-style-type: none"> • Które dane trzeba zachować, a które zniszczyć z przyczyn wynikających z umów, przepisów prawnych lub regulacji? • W jaki sposób zostanie podjęta decyzja o tym, które dane zachować? • Jaka będzie procedura selekcji przeznaczonych do utrwalenia danych? • Z jakiego repozytorium będą Państwo korzystać? • Czy przestrzega ono zasad FAIR Data? • Czy Państwa instytucja tworzy regularnie kopie zapasowe?

	Metody lub narzędzia programowe umożliwiające dostęp do danych i korzystanie z danych	<p>Warto rozważyć następujące kwestie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy aby dane mogły być przechowywane przez dłuższy okres i zachowały długi okres ważności należy je przekształcić do formatu standardowego lub otwartego? • Czy do skanowania lub konwersji niezbędny będzie dodatkowy sprzęt lub oprogramowanie? • Jaki mechanizm posłuży do udostępniania danych (np. odpowiedzi na żądanie, repozytorium)?
	Sposób zapewniający stosowanie unikalnego i długotrwałego identyfikatora (np. cyfrowego identyfikatora obiektu DOI) dla każdego zestawu danych	<p>Warto rozważyć następujące kwestie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy trwale przypisany identyfikator zostanie uzyskany? • Jakie istniejące trwałe identyfikatory pozostaną w użyciu (np. cyfrowe identyfikatory dokumentu elektronicznego, numery dostępne)?
6. Zadania związane z zarządzaniem danymi oraz zasoby	Kto będzie odpowiadał za zarządzanie danymi (tj. kto będzie ich opiekunem)?	<p>Warto rozważyć następujące kwestie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy Państwa instytucja posiada personel odpowiedzialny za zarządzanie danymi w trakcie trwania projektu, tj. od ich utworzenia, początkowego przechowywania, aż do archiwizacji i długoterminowego przechowywania danych? • Jeśli NIE to kto jest odpowiedzialny za archiwizację i długoterminowe zarządzanie danymi w Państwa Jednostce? • Jeśli TAK to jakie zajmuje stanowisko w obrębie Jednostki? • Jaką rolę pełni Kierownik projektu w zarządzaniu danymi?
	Środki (np. finansowe i czasowe) przeznaczone do	<p>Warto rozważyć następujące kwestie:</p>

	zarządzania danymi i zapewnienia możliwości odnalezienia, dostępu, interoperacyjności i ponownego wykorzystania danych	<ul style="list-style-type: none"> • Czy potrzebne są dodatkowe zasoby do zarządzania danymi, takie jak osoby, czas, sprzęt lub oprogramowanie? • Jakie koszty związane będą z zapewnieniem standardów FAIR w projekcie? • W jaki sposób zostaną opłacone?
--	--	---